

SENHAL

Fresc grec de la Primavera (Museu Nacional d'Atenes)

5

Memòria i disig

FRANCESC PRAT I FIGUERES

...mixing
Memory and desire,...

T. S. ELIOT

ESCLAT

Suro, aigua, esplendor celest, olor de bruc, tons
alzinosos desempresonen els cadàvers.

Brolla d'arreu
la bellesa dels morts
sense aturar-se.

(8 de juny del 1933)

**ALS BOSCOS DE CELRA,
VUIT MESOS DESPRÈS DE L'INCENDI**

Un jardí —més gros, més bell que els que va aixecar Lluís XIV a Versalles o els de Felip V a la Granja— devien ésser aquests vessants plens de feixes que ara veiem sota els boscos cremats. Per a construir uns bons bancals on arrelar oliveres i ceps, hores i hores de llum hi varen treballar aquells que descansen. Ara el sol és ple de perfums de la ruda i sento les converses dels pagesos del segle XVIII i veig només aquell paisatge.

Feixes nostàlgiques,
olor de ruda i tarda:
Tot som espectres.

(17 d'abril del 1983)

ENTERRAMENT I PLUJA

El cel, l'espai es trosseguen i el dia, amb gris, s'ensorra. A cada pas, però, la pluja, el fangueig m'arapen a l'estómac el gust que tenen de matèria, de certesa i sento una estrabada de sang que m'arrossega enllà.

Miro amb uns ulls
que robaren els ulls
d'uns altres ulls. (1)

(28 de novembre del 1983)

(1) Aquest haikú me l'ha suggerit Seisensui.
Chó ga chó o (Vola una papallona
chó ni torarete que robà la papallona
tonde iru. a una altra papallona.)

ESPAI

Es després de berenar i sóc assegut al pedris, prop del portal de l'hort. Els ulls se'm tornen grossos, s'obren i obren les òrbites, es queden com dues basses que emmirallen les imatges de la tarda de maig. Les granotes comencen a raucar: el tòrax, les cames, l'engonal se m volatilitzen i amb el Ter viatjo, ample, encantat, cap a la platja de Pals; dins meu els sàlics, els sanguinyols i pollancre; tinc les baumes molles a cada riba, plenes d'anguiles. Ara que escric això, m'enyoro del plaer de sentir-se blau-mari, a les 7 de la tarda, travessat per orenetes i rantells. El pas de nen-tarda a nen-vespre era més agradable que una visita de l'àngel de la gaurda: anava perdent llum, però guanyava colors sobre Rocacorba i el cel e.a vermell, lila, groc, verd-gris. Cap a les 9, els raucs de les granotes són blancs, vehemets com objectes sagrats a l'entorn de les bombetes mal penjades que il·luminen, amb prou feines, el carrer de casa, el Pou Vilà ple d'herba.

(1983)

LA MORT DEGOTA ENTRE LES BRANQUES

Els ulls blaus i lluminosos endolceixen la seva cara com el cel el paisatge. És tan bella que sembla que no formi part d'aquest món. A Peralada, prop del castell del s. XVI, el Llobregat d'Empordà baixa amb poca aigua i emmiralla l'aire ple d'aquestes paraules: «Penses que podríem ser amics?». L'amor durà poc. Mira'm, perdut, a l'aulet, tinc els ulls buits, grisos. Les herbes creixen en el meu entorn i no em moc. Em porten sopes de tristesa; uns àngels blancs i liles me les serveixen en plats d'argent. La mort degota entre els sarments de la glicina i em besa el front amb llavis de cristall.

(1983)

CAMP DELS CREMATS

El dia esclata en verds pertot arreu. M'agradaria edificar un lloc sagrat com l'església de Sant Nazari de Besiers, il·luminós com un vitrall que per anys i anys em retingui la sensualitat pacífica que m'encomana la llum, el blau de les gencianes, el gris i el maragda dels líquens sobre el granit pirinenc.

Arribem: «Sents els xiscles dels nens, de les dones i els homes, alçant-se, entre flames, cap a Montsegur?». La carn se'ls hi fa caliu, els ulls se'ls hi torren com castanyes, el cor i els excrements són vermells. El catarisme es fa aire.

Amb llum molt alta
aquest lloc és sepulcre
des d'aleshores.

La setze de març del mil dos-cents quaranta-quatre, el gust de la victòria entra de ple als palaus tèrbols del Vaticà i de França.

(20 d'agost del 1984)

LA TRAMUNTANA REBOLCA BLANC D'ONES I GAVINES SOTA EL CANIGÓ NEVAT I ESTATIC, SOBRE EL VIOLÍ BLAU DE L'ESTANY DE BANYOLES

Gavines i ones:
el goig del sol llumeja
alleugerit.

(24 de desembre del 1984)

MARIA MANENT

Marià Manent, respectuós i magnànim, millora, amb la seva actitud i la seva obra, uns valors humans i estètics, i, a la vegada, mostra les qualitats d'altres formes artístiques, així com sap apreciar altres maneres de ser.

En Marià Manent, que viu al llarg d'un segle depredador, respon a la barbàrie contemplant totes les menes de vida del planeta, no per posseir-les, sinó per admirar-les; també contesta al dogmatisme, valorant a més de la cultura occidental, les altres cultures de l'univers. La seva obra, el resultat d'aquesta disposició oberta i amorosa, expressa l'esclat de la vida sobre l'odi i la destrucció, alhora que manifesta una gran voluntat d'harmonia i de futur.

En Marià Manent
posa llum dins les lletres
en un segle de cendres.

(23 de juny del 1985)

CONTRARIS

El plaer estètic és incomunicable. S'assembla al de l'amor, al que ens motiva el contacte amb el sagrat i suggereix, probablement, el de morir. Quan l'experimentem, les fronteres entre ser i no ser s'esvaneixen i quedem clavats en un instant veraç, com el dels místics, que ens comunica amb el buit i la plenitud.

Sense fronteres,
el ple, com un déu savi,
ens mostra el buit.

(18 d'octubre del 1985)

LA BELLESA

La Bellesa corre de l'adolescent a la llum, de la llum a l'olivera, a la formiga, al fang; com l'aigua que, filtrant-se, sempre fuig d'ella mateixa, ens abandona perquè

Arreu del temps
salta, cerca i viatja
des de l'origen.

(18 de novembre del 1985)

LECTURA

Després de la guerra atòmica ningú no podrà escriure com Bashô:

«Herba d'estiu!
Del somni dels guerrers
tot el que en queda.»

(3 de desembre del 1985)

OBRIM PORTALS A LES MURALLES D'OMBRA

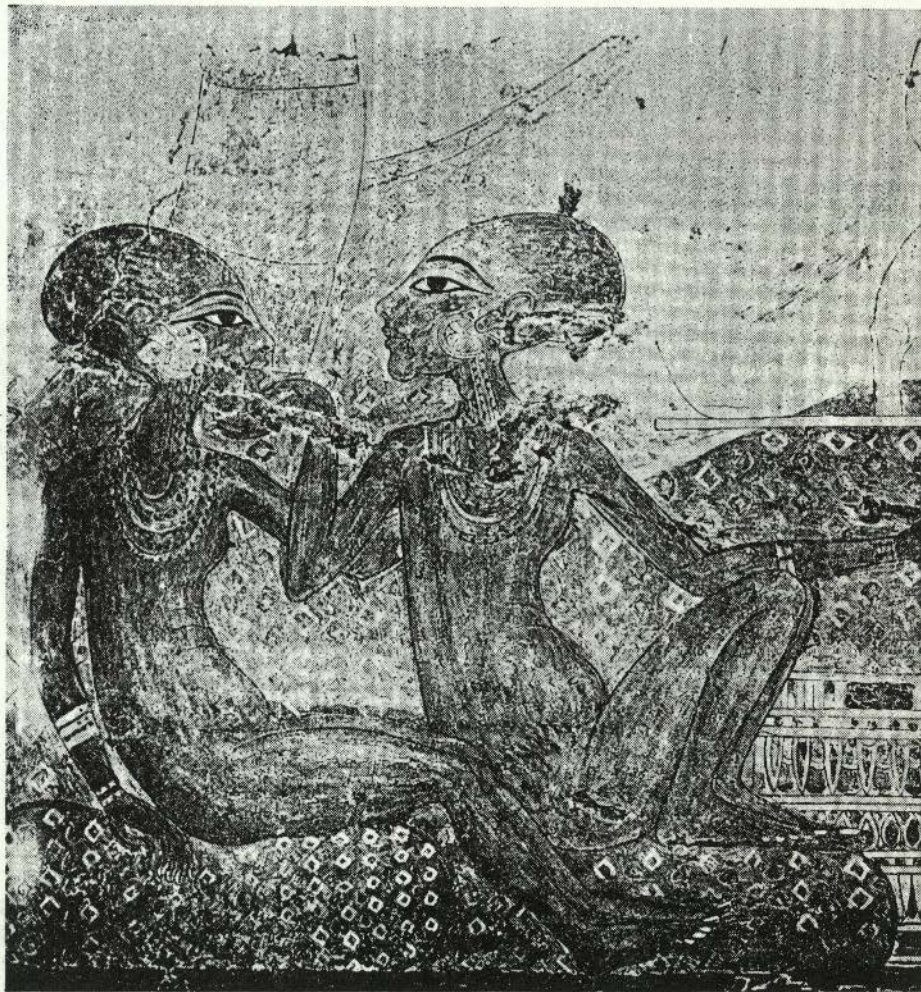
Miro unes nades d'en Foix —la del 1969 és la del cingie que arriba al cel amb ruïnes o amb edificacions fetes amb somnis; sota, al mar, hi llumegen gavines, escumeig i veles. Prop dels sàlics i sanguinyols de la del 1971, uns casalots humits, amb les finestres tancades esperen La bella molinera—. Mentre el tren avança cap a Tortosa, llegeixo els textos. La mirada d'aquella a qui vaig a veure bada la llum rera l'horitzó; ella em somriu de tot arreu, ja movent les fulles dels garrofers, ja endolcint el trobament de les roques amb la terra. Dins de la muralla parlem àrabortosí del s. XII. Admirem l'Ebre de finals del s. XX i el ramat de xais que baixa per El Passeig, en direcció al Delta. I quan ens acomiadem a fora de la fresca da que tenen els patis valencians a les novelles de Gabriel Miró, veiem com el poeta J. V. Foix surt de les aigües vermelles del riu; ell ens mostra uns laberints que cada u ha de passar per camins personals i, alhora, ens repeteix dues vegades:

«OBRIM PORTALS A LES MURALLES D'OMBRA
I FINESTRALS A L'ESPES DE LA BOIRA.»

(21 de desembre del 1985)

Nota: **Memòria i desig** és el títol que tinc pensat, des de l'estiu del 1983, per al conjunt dels textos que formen els llibres següents: **Les promeses de la llum**, inèdit, **Paradís de cendra** augmentat i força corregit, **El soldat rosa**, al qual s'han d'incloure els haikús i els hàibuns d'aquest fullet; i per últim, **L'ombra de la malva**, compost pels textos «Espai» i «La mort degota entre les branques», que es troben en aquest opuscle, a més de tots els publicats en el número 11 de **L'ESTRUÇ**.

F. P.

Fresc egipci:

Les dues filles menors d'Akenaton (Ashmoh Museum, Oxford)

A cura d'Enric Prat i Pep Vila.

Girona, primavera del 1986.

Dipòsit legal : GE - 620 - 1984.

Edició de 100 exemplars.

Exemplar

Nº 000032